

Uchwała Rady Młodych Naukowców nr 8/2019

z dnia 16 czerwca 2019 r.

dotycząca naboru wniosków w konkursie na stypendia MNiSW dla wybitnych młodych naukowców

Na podstawie § 3 pkt 1 i 2 Zarządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 31 października 2018 r. w sprawie powołania zespołu doradczego – Rady Młodych Naukowców (Dz. Urz. MNiSW z 2018 r. poz. 50) Rada Młodych Naukowców uchwała, co następuje:

§ 1

Rada Młodych Naukowców z zaniepokojeniem obserwuje przebieg procesu naboru wniosków w bieżącej edycji konkursu na stypendia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla wybitnych młodych naukowców. Uważamy, że rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 kwietnia 2019 r. w sprawie stypendiów ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki dla studentów i wybitnych młodych naukowców (zwane dalej Rozporządzeniem) powinno zostać pilnie skorygowane w zakresie wymagań dotyczących wniosku stypendialnego. Pragniemy również wskazać na niektóre praktyki związane z przyjmowaniem wniosków, które wymagają zmian.

§ 2

Rada Młodych Naukowców podziela postulat dostarczania przez kandydatów do stypendium oświadczeń o ich wkładzie w poszczególne osiągnięcia zgłaszane we wniosku. Jednak **konieczność uzyskania przez kandydata oświadczeń wszystkich współautorów zgłaszanych prac co do ich wkładu procentowego jest nadmierną uciążliwością**, obciążającą administracyjnie młodych naukowców, a także **narażając ich na dyskomfort w kontaktach z partnerami naukowymi, zwłaszcza z zagranicy**. Zgodnie z przepisami rozporządzenia zostają oni bowiem *de facto* obarczeni obowiązkiem zadeklarowania, jaki był wkład wnioskodawcy w daną pracę naukową. Podobne uwagi dotyczą także oświadczeń o stałej współpracy z prestiżową zagraniczną uczelnią lub zagraniczną instytucją naukową (§ 6 ust. 2 pkt 6 lit. c Rozporządzenia).

§ 3

Biorąc pod uwagę powyższe wnosimy o zmianę § 6 ust. 1 pkt b Rozporządzenia poprzez **zniesienie obowiązku składania oświadczenia o wkładzie procentowym w przypadku, gdy kandydat do stypendium występuje w roli pierwszego autora (uznając także tzw. równy wkład) lub autora korespondencyjnego pracy naukowej**. Oświadczenia o udziale procentowym powinny być wymagane każdorazowo, gdy kolejność autorów jest alfabetyczna. RMN proponuje, aby poza wkładem procentowym wymagać przedstawienia wkładu kandydata

w formie krótkiego opisu. W przypadku § 6 ust. 2 pkt 6 lit. c Rozporządzenia proponujemy, by dokumentowanie współpracy z instytucją zagraniczną odbywało się poprzez pisemne oświadczenie kandydata zawierające opis współpracy międzynarodowej oraz jej efekty w postaci artykułów naukowych.

§ 4

Rada Młodych Naukowców uważa, iż **w wymaganiach do wniosku stypendialnego nie powinno być konieczności załączenia programu konferencji naukowej lub materiału pokonferencyjnego**, zawierającego imiona i nazwiska prelegentów oraz nazwy reprezentowanych przez nich podmiotów (§ 6 ust. 1 pkt 1 lit. d Rozporządzenia). Programy te, w przypadku konferencji o zasięgu światowym, zawierają informacje o wystąpieniach setek lub nawet tysięcy prelegentów co wpływa na ich objętość. Ponadto programy konferencji, które odbyły się przed kilku laty są częstokroć niedostępne lub odpłatne.

§ 5

Postulujemy, aby **nie wprowadzać zmian w formularzu wniosku o stypendium dla wybitnych młodych naukowców wypełnianym w systemie OSF w trakcie prowadzenia naboru wniosków**, chyba że takie zmiany dotyczyłyby usuwania usterek technicznych. Zmiany w formularzu w trakcie naboru wniosków przeczą zasadom równej konkurencji i mogą niekorzystnie wpłynąć na ocenę wniosków złożonych w początkowym okresie prowadzonego naboru.

§ 6

Ocena merytoryczna wniosków jest oceną ekspercką, opartą o jakościową ocenę dorobku kandydatów. Powinna być ona realizowana przez osoby posiadające dorobek i doświadczenie z danego obszaru uwzględniające specyfikę różnych dziedzin i dyscyplin nauki lub sztuki. Z tego względu apelujemy o otwarty nabór członków Zespołu ds. oceny wniosków stypendialnych.

§ 7

Zwracamy uwagę, iż publikacje naukowe prezentowane we wnioskach stypendialnych oceniane są na podstawie punktacji określonej w wykazie czasopism Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, ustalonego według stanu na rok 2016. Sytuacja ta wyklucza uzyskanie przez wnioskodawców wysokiej oceny z tytułu publikacji prac naukowych w czasopiśmie naukowe o wysokiej randze, ze współczynnikiem *impact factor* nadanym po 2016 roku i należących do pierwszego kwartylu w danej dziedzinie nauki. W opinii Rady Młodych Naukowców posługiwanie się nieaktualnym systemem oceny wartości naukowej czasopisma jest krzywdzące i nie odzwierciedla prawidłowo dorobku młodego naukowca. Z tego powodu postulujemy, aby zasadniczą informacją charakteryzującą jakość

publikacji naukowych przedstawianych we wniosku stypendialnym był współczynnik *impact factor* danego czasopisma.

§ 8

W ocenie Rady formularz wniosku używany w naborze nie jest w pełni dostosowany do specyfiki dziedzin sztuki. Postulujemy, by **odrębny formularz wniosku dotyczył dziedzin sztuki**. Brakuje również wzorca prawidłowo wypełnionego wniosku, który byłby wysoce pomocny dla kandydatów do stypendium i przyczyniłby się do ujednoczenia sposobu wprowadzania wszystkich niezbędnych danych wymaganych regulaminem. Warto rozważyć wprowadzenie wniosków wzorcowych dla wszystkich dziedzin i dyscyplin, aby zminimalizować wątpliwości mogące się pojawiać podczas jego wypełniania.

§ 9

Rada Młodych Naukowców stoi na stanowisku, że **wymogi podania przez aplikanta w części wniosku dotyczącej “Uzyskanych nagród” liczby uczestników konkursu oraz oszacowania wartości uzyskanej przez młodego naukowca nagrody mogą być niemożliwe do spełnienia**, gdyż informacje w tym temacie są częstokroć trudno dostępne lub wręcz niemożliwe do uzyskania. Zwracamy także uwagę, że wymóg wskazania liczby uczestników konkursu bez informacji o liczbie przyznanych stypendiów nie odzwierciedla stopnia trudności w uzyskaniu nagrody.

§ 10

Rada Młodych Naukowców apeluje o rozważenie **wprowadzenia do wniosku stypendialnego informacji o osiągnięciach związanych z popularyzacją nauki**. Działalność popularyzatorska stanowi obecnie niezwykle ciekawy i efektywny sposób informowania społeczeństwa o wartości, jaką niesie ze sobą nauka i badania. Jest to również nieodłączny element bardzo wielu wniosków projektowych, zarówno krajowych jak i międzynarodowych.

§ 11

W wymogach do wniosku nie zostało sprecyzowane jak należy obliczać czteroletni indeks H, co może powodować duże różnice w podawanych przez wnioskodawców współczynnikach. Należy dokładnie zdefiniować sposób wyliczania czteroletniego indeksu H. Ponadto Rada Młodych Naukowców zwraca uwagę, że indeks Hirscha jest parametrem odnoszącym się do całego dorobku naukowca, a nie tylko do okresu jego działalności naukowej. Stąd proponujemy, aby wnioskodawcy deklarowali we wniosku **indeks H udokumentowany raportem pochodzącym z witryny Web of Science bez obliczania jego czteroletniej wartości**.

§ 12

Rada Młodych Naukowców uważa, że okres naboru wniosków w pierwszej edycji stypendium w 2019 r. jest zbyt krótki, biorąc pod uwagę potrzebę uzyskania zwykle sporej ilości wymaganych dokumentów poświadczających dane osiągnięcia. Zdaniem Rady począwszy od kolejnej edycji stypendium powinien być publikowany z co najmniej 3 miesięcznym wyprzedzeniem harmonogram naboru wniosków.

§ 13

Zwracamy uwagę, że w formularzu wniosku w systemie OSF nie przewidziano możliwości udokumentowania innego niż patent, praktycznego zastosowania wyników badań naukowych lub prac rozwojowych, które mogą wynikać ze współpracy naukowca z przedsiębiorcami. Jest to uchybienie, które uniemożliwia aplikantom przedstawienie “zastosowania praktycznego wyników badań naukowych lub prac rozwojowych, w tym zagranicznego zgłoszenia patentowego, udzielonego patentu lub wdrożenia wyników działalności naukowej w innej formie”, co stanowi jeden z elementów katalogu osiągnięć w działalności naukowej młodego naukowca, sformułowanych w § 5 pkt. 4 Rozporządzenia.

§ 14

Rada Młodych Naukowców zwraca uwagę, iż § 11 ust. 3 pkt 1 lit. a tiret pierwsze, zawężający możliwość przedstawienia przez młodego naukowca we wniosku stypendialnym wyłącznie prac, w których posiada on udział współautorski w wymiarze minimum 25% jest potencjalnie krzywdzący w stosunku do naukowców, którzy publikują prace o charakterze eksperymentalnym lub interdyscyplinarnym. Z tego powodu uważamy, że ograniczenie to jest bezzasadne i powinno zostać usunięte z wymagań dotyczących wniosku stypendialnego.

Przewodniczący Rady Młodych Naukowców

dr Piotr Wojtulek